

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Заң факультеті
«БМ030100- Құқықтану» мамандығы бойынша

Оқу бағдарламасы

Заң факультеті

Ғылыми кеңесінің мәжілісінде бекітілді

№____хаттама « ____»_____ 2015 ж.

Факультет деканы _____

Байдельдинов Д.Л.

СИЛЛАБУС

Модуль №____

Экологиялық – құқықтық ынтымақтастықтың өзекті мәселелері

--- курсы, к/б, --- семестрі (күзгі), кредит, таңдаулы

Дәріскер:

Накишева Махаббат Кенжехановна PhD докторы, доцент

Тел: 3773336 ішкі 1257

e-mail: mahink@mail.ru

каб.: 320

Оқытушы (практикалық, семинар, зертханалық сабақтар):

Тел: 3773336 ішкі 1257

e-mail:

каб.: 320

Пәннің мақсаттары мен міндеттері:

Мақсаты. Қазақстан Республикасы мен өзге мемлекеттердің арасындағы табиғат ресурстарын пайдалану және қоршаған ортаны қорғауға байланысты құқықтық қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының Ұлттық заңнамасымен халықаралық шарттардың ерекшеліктерін оқыту болып табылады. Сонымен қатар, халықаралық экологиялық құқықты оқыту кезінде қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды рационалды қолдануды

қамтамасыз ететін мемлекеттік-құқықтық механизмге, экология, табиғатты пайдалану және қоршаған ортаны қорғауға байланысты сұрақтар бойынша жаңа бағыттар, даму тенденциясы мен республикалық заңдардың жетілдіру мәселелеріне ерекше назар аударады.

Міндеттері.

- ұлттық заңнаманы, трансшекаралық табиғат объектілері және халықаралық мәртебені білу;
- Қазақстан Республикасымен ратификацияланған қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық экологиялық – құқықтық актілермен танысу;
- шет мемлекеттерінің құқықтық реттеу тәжірибесімен танысу

Модуль бойынша оқытудың нәтижелері

Магистратура бағдарламасын бітірушілер білуі тиіс:

- Кәсіби тәжірибедегі ғылыми зерттеу саласындағы ғылыми пәннің қазіргі жағдайын бейнелейтін талпыныстар, тенденциялар мен проблемалардың білімен терең жүйелі білуі шарт;
- Жалпы ғылыми тәсілдерді, сондай-ақ өздерінің ғылыми зерттеулеріне қолданылатын арнайы тәсілдерді түсіну және бңлу;
- Тәжірибелік тұрғымен қатар бар білімдегі түпнұсқалық түсіну және жаңа білімді құрау мен бейімдеуге қатысты да зерттеу тәсілдері мен талдауды ғана қолдана білуі қажет;
- Аталған ғылыми салада жүйелі түсінік жасай біліп, қазіргі ғылыми зерттеулерге сын көзқараспен қарай біліп, тұжырымдар жасай алу;
- Әдістемелік талпыныстарды бағалай білуге, оларды талдай білуге және жаңа гипотезаларды ұсына білуге;
- Күрделі мәселелерді шешудегі жүйелік және дәлдік тәсіл, мәліметтердің толық еместігі жағдайында және өзінің қорытындыларын мамандар үшін де кәсіби деңгейде дербес жоспарлауға және шешуге;
- Проблемаларды шешудегі дербестік пен түпнұсқалық және кәсіби деңгейде дербес жоспарлауға және шешуге;
- Өзінің білімін дамытуға және тереңдетуге және жоғары деңгейде жаңа дағдыларды игеруге;
- Жетістікпен жұмысқа орналасуға қажетті сипаттар мен дағдыларды игеруге, жеке жауапкершілікті талап ететін бастамашы болуға, қилы жағдайларда проблемаларды шеше білуге, тұрақты білуге, тұрақты кәсіби даму үшін дербес қабілетті болуға.

Пәндік құзырет: Таңдалған кәсіптік қызметке қатысты ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысты сараптамалық әдістер мен тәсілдерді игеру, құқықтық көмекті өкілеттік шегінде және кәсіби жүзеге асыру және оны дамыған ақпараттық-коммуникациялық технологиялар тәжірибесін енгізу.

Пререквизиттері: Азаматтық құқық; Экологиялық құқық; Жер құқығы; Халықаралық жариялық құқық; Халықаралық жеке құқығы.

Постреквизиттері: Тау-кен құқығы, Қоршаған ортаны қорғаудың экономикалық механизмі т.б.

ПӘННІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Апта	Тақырыптың аталуы	Сағат саны	Бағасы
МОДУЛЬ 1			
1	<p>1 дәріс. Халықаралық экологиялық құқықтың түсінігі мен пәні. Жалпы сипаттамасы. Қоршаған ортаны халықаралық-құқықтық қорғаудың түсінігі. Халықаралық экологиялық құқықтың түсінігі, пәні, әдістері, қағидалары. Қоршаған ортаны халықаралық-құқықтық қорғау объектілері. Қоршаған ортаны халықаралық-құқықтық қорғау даму тарихы.</p>	2	
	<p>1 семинар сабақ. Халықаралық экологиялық құқықтың түсінігі мен пәні. Жалпы сипаттамасы. Қоршаған ортаны халықаралық-құқықтық қорғаудың түсінігі. Халықаралық экологиялық құқықтың түсінігі, пәні, әдістері, қағидалары. Қоршаған ортаны халықаралық-құқықтық қорғау объектілері. Қоршаған ортаны халықаралық-құқықтық қорғау даму тарихы.</p>	1	6
2	<p>2 дәріс.</p> <p style="text-align: center;">Халықаралық экологиялық құқықтың қайнар көздері.</p> <p style="text-align: center;">халықаралық</p> <p style="text-align: center;">Табиғатты қорғау туралы</p> <p>Конференция (Берн 1913 ж). Табиғатты халықаралық қорғау одағын құру. Адамды қоршаған ортаны қорғау жөніндегі 1972 жылғы Стокгольм конференциясы. Қоршаған ортаны қорғау және дамыту жөніндегі 1992 жылғы Рио-де-Жанейро конференциясы. Конвенцияларының «Биологиялық әртүрлілік және қоршаған ортаны қорғау қағидалары мен экологиялық құқық қағидаларының ара қатынасы. (Рио-де-Жанейро, 5 июня 1992 года)</p>	2	
	<p>2-семинар сабақ.</p> <p>Табиғатты халықаралық қорғау туралы Конференция (Берн 1913 ж). Табиғатты халықаралық қорғау одағын құру. Адамды қоршаған ортаны қорғау жөніндегі 1972 жылғы Стокгольм конференциясы. Қоршаған ортаны қорғау және дамыту жөніндегі 1992 жылғы Рио-де-Жанейро конференциясы. «Биологиялық</p>	1	6

	<p>эртүрлілік конвенцияларының қоршаған ортаны қорғау қағидалары мен экологиялық құқық қағидаларының ара қатынасы. (Рио-де-Жанейро, 5 июня 1992 года)</p>		
3	<p>3 дәріс. Халықаралық экологиялық қатынастар. Объектілері мен субъектілері. Халықаралық мәртебеге ие қоршаған орта объектілерінің түсінігі. Табиғат ортасындағы бөлек объектілер саласындағы Қазақстан Республикасының ынтымақтастығы. Әлемдік мұхитты халықаралық құқықтық қорғау режимі. Теңіз құқығы туралы конвенциялар. Атмосфералық ауаны халықаралық құқықтық қорғау режимі. Азон қабатын, әуе кеңестігін қорғау жөніндегі конвенциялар. Ғарыш кеңістігін халықаралық құқықтық қорғау режимі. Жануарлар әлемін халықаралық құқықтық қорғау режим. Биологиялық әр алуандықты сақтау саласындағы келісімдер. Көшпелі жануарлар түрлерін қорғау саласындағы келісімдер. Қоршаған ортаны радиациялық ластанудан халықаралық құқықтық қорғау.</p>	2	
	<p>3-семинар сабақ. Халықаралық мәртебеге ие қоршаған орта объектілерінің түсінігі. Табиғат ортасындағы бөлек объектілер саласындағы Қазақстан Республикасының ынтымақтастығы. Әлемдік мұхитты халықаралық құқықтық қорғау режимі. Теңіз құқығы туралы конвенциялар. Атмосфералық ауаны халықаралық құқықтық қорғау режимі. Азон қабатын, әуе кеңестігін қорғау жөніндегі конвенциялар. Ғарыш кеңістігін халықаралық құқықтық қорғау режимі. Жануарлар әлемін халықаралық құқықтық қорғау режим. Биологиялық әр алуандықты сақтау саласындағы келісімдер. Көшпелі жануарлар түрлерін қорғау саласындағы келісімдер. Қоршаған ортаны радиациялық ластанудан халықаралық құқықтық қорғау.</p>	1	6
	<p>СОӨ Ж 1. Халықаралық экологиялық заңнаманың даму және қалыптасу тарихы. Салыстырмалы құқықтық талдау жасау. Кемшілігі мен жетістігін Айырмашылығы мен ұқсастығын анықтау. Тапсыру нысан ы ауызша, тапсыру мерзімі екінші апта.</p>		10
2 Модуль			

4	<p>4 дәріс.</p> <p>Халықаралық экологиялық қатынастардың субъектілері. Шетелдік жер пайдаланушылар халықаралық экологиялық субъектілері ретінде.</p> <p>Табиғатты қорғау саласындағы БҰҰ қызметі. ЮНЕП құқықтық Экология мәртебесі. саласындағы үкіметтік емес халықаралық ұйымдар. Халықаралық табиғатты қорғау одағының. Халықаралық қоршаған орта кеңесі.</p>	2	
	<p>4 семинар сабақ.</p> <p>Табиғатты қорғау саласындағы БҰҰ қызметі. ЮНЕП құқықтық Экология мәртебесі. саласындағы үкіметтік емес халықаралық ұйымдар. Халықаралық табиғатты қорғау одағының. Халықаралық қоршаған орта кеңесі.</p>	1	6
5	<p>5 дәріс.</p> <p>Дәріс. Халықаралық экологиялық қатынастардың объектілері. Траншекаралық табиғи объектілер халықаралық экологиялық объектілері ретінде.</p> <p>Әлемдік мұхитты халықаралық құқықтық қорғау режимі. Теңіз құқығы туралы конвенциялар. Атмосфералық ауаны халықаралық құқықтық қорғау режимі. Азон қабатын, әуе кеңестігін қорғау жөніндегі конвенциялар. Ғарыш кеңестігін халықаралық құқықтық қорғау режимі. Жануарлар әлемін халықаралық құқықтық қорғау режимі.</p>	2	
	<p>5 семинар сабақ.</p> <p>Әлемдік мұхитты халықаралық құқықтық қорғау режимі. Теңіз құқығы туралы</p>	1	6

	<p>конференциялар. Атмосфералық ауаны халықаралық құқықтық қорғау режимі. Азон қабатын, әуе кеңестігін қорғау жөніндегі конференциялар. Ғарыш кеңістігін халықаралық құқықтық қорғау режимі. Жануарлар әлемін халықаралық құқықтық қорғау режим.</p>		
	<p>2 СОӨЖ.</p> <p>« Қазақстан Республикасының 2004-2015 жылдарға арналған экологиялық қауіпсіздігі тұжырымдамасы» Нысаны пікірталас, мерзімі төртінші апта. Бұл тапсырмаға дайындалу барысында студент келесі сұрақтарға көңіл бөлуі қажет: <u>Халықаралық экологиялық қауіпсіздік проблемалары және оларды шешу жолдары</u> Жаһандық экологиялық проблемалар 1. <u>Климаттың өзгеруі</u> 2. <u>Озон қабатының бұзылуы</u> 3. <u>Биоәртүрлілікті сақтау</u> 4. <u>Жердің шөлейттенуі және тозуы</u></p>		10
6	<p>6-дәріс.</p> <p>Экологиялық халықаралық ынтымақтастық түсінігі. Қағидалары, бағыттары және формалары.</p> <p>.</p>	2	
	<p>6-семинар сабақ.</p> <p>Қазақстан ТМД елдерімен</p>	1	6

	<p>экологиялық заңнамасына салыстырмалы сараптама жасау. Мемлекет аралық экологиялық кеңестің түсінігі. Мемлекет аралық экологиялық кеңестің құрылымы. Мемлекет аралық экологиялық қордың қызмет ерекшеліктері. Мемлекет аралық экологиялық қордың ұйымдық құқықтық формасы.</p> <p>Жақын және алыс шет елдермен Қазақстан Республикасының жалпы ынтымақтастығы. Қазақстан Республикасының өзге елдермен ынтымақтастық бағдарламасы. Қазақстан Республикасының жалпы және ерекше ынтымақтастығы өзге елдермен ынтымақтастығының формалары. Қазақстан Республикасының өзге елдермен ынтымақтастығының әдістері. Қазақстан Республикасының экология саласында басқа елдермен ынтымақтастығы. ТМД елдері.</p>		
7	7-дәріс. Халықаралық ынтымақтастықтың қайнар көздерінің жалпы сипаттамасы.	2	
	<p>7-семинар сабақ.</p> <p>Табиғатты қорғау туралы бір жақты және көп жақты шарттар. Табиғаттың трансшекаралық объектілерін пайдалану туралы келісімдер. Қазақстан Республикасының Ресеймен ынтымақтастығының ерекшелігі. Қазақстан Республикасының экологиялық концепциясыны қауіпсіздік ң қоршаған ортаны қорғаудағы маңызы. Орта Азиялық мемлекеттермен экологиялы ынтымақтастығыны қ ң Ерекшелігі. Халықаралық табиғатты қорғау одағының қызметінің басты бағыттары. Қоршаған ортаны қорғау туралы БҰҰ бағдарламасы – басты бағыттары. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы БҰҰ бөлек органдары олардың қызметі. Қазақстан Республикасы мен АҚШ-тың экологиялық ынтымақтастығы.</p>	1	6
	3 СОӨЖ. «Шетелдік экологиялық заңнамаларды құқықтық саралау». Нысаны жазбаша, мерзімі алтыншы апта.		10
MID TERM			100
8	8 дәріс. Халықаралық экологиялық ұйымдардың сыныпталуы және сипаттамасы.	2	
	8 семинар сабақ. Қоршаған ортаны халықаралық қорғауға Қазақстан Республикасының қатысу нысандары. Правовой	1	6

	статус ЮНЕП, МСОП.		
9	9 дәріс. Жекелеген табиғат объектілерін қорғаудың халықаралық құқықтық режимі.	2	
	9 семинар сабақ. Әлемдік мұхитты халықаралық құқықтық қорғау режимі. Теңіз құқығы туралы конференциялар. Атмосфералық ауаны халықаралық құқықтық қорғау режимі. Азон қабатын, әуе кеңістігін қорғау жөніндегі конференциялар.	1	6
	10 дәріс. Қазақстан Республикасының халықаралық экологиялық ынтымақтастығын құқықтық реттеу – Аймақтық экологиялық орталықтың құқықтық мәртебесі.	2	
	10 семинар сабақ. Аймақтық экологиялық орталықтың құқықтық мәртебесі. Аймақтық экологиялық орталықтың құқықтық түсінігі, қызметінің бағыттары. Аймақтық экологиялық орталықтың жүзеге асыратын жобалары.	2	6
10	4 СОӨЖ. Экологиялық айналысатын БҰҰ – органдарының схемасын сызу. Тапсыру нысаны ауызша, тапсыру мерзімі сегізінші апта.		10
	11 дәріс. Қазақстан Республикасының басқа мемлекеттермен халықаралық-экологиялық ынтымақтастығының ерекшеліктері.	2	
11	11 семинар сабақ. Қазақстан Республикасы және Ресейдің экологиялық ынтымақтастығы. Қазақстан Республикасы және АҚШ-тың экологиялық ынтымақтастығы. Қазақстан Республикасы және Ортаазиялық мемлекеттерінің экологиялық ынтымақтастығы.	1	6
12	12-дәріс.	2	
	12- семинарсабақ.	1	6
	5 СОӨЖ.		10
13	13 дәріс.	2	
	13 семинарсабақ..	1	6
14	14 дәріс.	2	
	14 семинарсабақ.	1	6
	6 СОӨЖ.		10

	1 Ағымдағы бақылау		28 (7*6=42+28+30=100)
	2 Ағымдағы бақылау		28 (7*6=42+28+30=100)
	Емтихан		100
	Барлығы		400

Пайдалануға ұсынылған әдебиеттер:

Негізгі:

1. Колбасов О.С. Международно-правовая охрана окружающей среды.-М., 1982.
2. Международное эколого-правовое сотрудничества: Учебник. – Алматы: Данекер, – 2001 год.
3. Тюлеубекова С.Ш. Международное экологическое законодательство: Хрестоматия. – Алматы: Қазақ университеті, 2005. – 2006с.
4. Тюлеубекова С.Ш. Правовое обеспечение исполнения обязательств РК по экологическим конвенциям: Дисс. канд. юрид. наук: 12.00.06. – Алматы, 2003. – 190 с.
5. Тимошенко А.С. Формирование и развитие международного права окружающей среды. -М., 1986.
6. Петров В.В. Экологическое право России. Учебник. - М., 1995.
7. Ерофеев Б.В. Экологическое право России.- М., 1996.
8. Еичварин В.А. Охрана окружающей среды и международного отношения. -М., 1970.
9. Мауленов К.С. Нефтяное право Республики Казахстан и зарубежных стран. – Алматы: Жеті Жарғы, 2003. – 284с.
10. Стамкулов А.С. Трансграничные природные ресурсы Казахстана: Эколого-правовой режим // Юрист. – 2003.- №5. – С.32-36.
11. Гаврилова Ю.А. Правовое регулирование охраны и трансграничных природных объектов (на примере Республики Казахстан). - Дисс. Канд. Юрид. Наук: 12.00.06. – Алматы, 2006. – 143 с.
12. Сарсембаев М.А. Международное право. Общая и особенная часть. Учебное пособие. – Алматы: Ғылым, 1999. – 284 с.
13. Сарсембаев М.А. Международно-правовые отношения государств Центральной Азии. – Алматы: Ғылым, 1995. – 368с.
14. Лаптева Н.Г. Региональный экологический центр – как форма международного экологического сотрудничества - Дисс. Канд. Юрид. Наук: 12.00.06. – Алматы, 2008. – 133 с.

14. Копбасарова Ж. Международно правовая охрана от трансграничных загрязнений
Дисс.

Канд. Юрид. Наук: 12.00.06. – Алматы, 2006. – 143 с.

14. Алтаева К.Ж. Международная правовая охрана окружающей среды от загрязнения
опасными отходами Дисс. Доктора PhD. – Алматы, 2009. – 193 с

15. Қабанбаева Г.Б. Қоршаған ортаны ғарыштық қызметтің жағымсыз салдарынан
халықаралық құқықтық қорғау. – Дисс. Доктора PhD. – Алматы, 2009. – 160 б

Қосымша:

1. Робинсон Н. Правовое регулирование природопользования и охраны окружающей среды в США. Перевод с англ.- М., 1990.
2. Проблемы охраны окружающей среды в СНГ (Материалы международной научно-практической конференции). «Государство и право», 1995, N8.
3. Лисицын Е.Н. Экологическая политика США.-М., 1986. 4. Казахстан - международные договоры с государствами-участниками СНГ (с декабря 1991 г. по декабрь 1996 г.) - Алматы, 1997.
4. Международное публичное право. Учебник под ред. Бекашева К.А.-М.,1998.
5. Экологическое право России. Учебник под ред. Ермакова В.Д., Сухарева А.Я. - М., 1997.
6. Экологическая антология. Город XXI века. Под ред. Костиной Т. -Алматы,1999.
7. Янчук Т. Межгосударственное сотрудничество как условие решения экологических проблем.-Вестник межпарламентской Ассамблеи, 1995.
8. Охрана природы: международные организации, конвенции и программы. М., 1995.
9. Ишанкулов М. Международные экологические документы.- «Экология и устойчивое развитие», N24, 2002.
10. Токтасынов Т. Международное сотрудничество в решении глобальных экологических проблем: до и после конференции в Рио. - «Экология и устойчивое развитие», N27-8, 2001.
11. Международные договоры, ратифицированные Республикой Казахстан в сфере охраны окружающей среды. Сб. нормативных актов. – Составители: Межибовская И. и др. – Алматы, 2003. – С. 5-25.
12. Макаров О.И. Экоцид: постановка международно-правовой проблемы//Актуальные вопросы теории современного международного права. М., 1988. – 254 с.
13. Международное право. Учебник. Издание 2-е, дополненное и переработанное. Под ред. Ю.М. Колосова, В.И. Кузнецова. М., 1998.

Нормативтік құқықтық актілер және халықаралық шарттар

1. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі 09 қаңтар 2007 жыл // Юрист анықтама жүйесі
2. Казахстан: международные договоры с государствами-участниками СНГ (с декабря 1991 по декабрь 1996 года). Алматы: «Баспа», 1997. – 298 с.
3. Конвенции о контроле за трансграничным перевозкой опасных отходов и их удалением (Базель, 23 марта 1990 г.). – Международное экологическое право и Центральная Азия: под ред. Э.В. Сиверса. – Алматы, 2001. – С. 325-366.
4. Конвенция о трансграничном воздействии промышленных аварий (Хельсинки, 17 марта 1992 г.) //www.urinfo/kaznet.kz.
5. Конвенция об оценке воздействия на окружающую среду в трансграничном контексте (Эспо, 25 февраля 1991 г.)//www.unece.org/env/eia.
6. Конвенция о международной торговле видами дикой фауны и флоры, находящимися под угрозой исчезновения (Вашингтон, 1973).

8. Рамочная Конвенция ООН «Об изменении климата» (Нью-Йорк, 1992 г.). 7. Венская Конвенция «Об охране озонового слоя» (Вена, 1985 г.).

9. Конвенция «О биологическом разнообразии» (Рио-де-Жанейро, 1992г.). 9. Декларация «РИО-92».-Экокурьер, 27 августа 1992 г.

10. Конвенция о гражданской ответственности за ущерб от загрязнения нефтью (Брюссель, 1969 г.).

11. Конвенция об охране культурного и природного наследия (Париж, 1972г.).

12. Конвенция об охране и использования трансграничных водотоков и международных озер (Хельсинки, 1992 г.).

13. Конвенция о запрещении военного или любого иного враждебного использования средств воздействия на природную среду (Женева, 1977г.).

14. Конвенция о трансграничном загрязнении воздуха на большие расстояния (Женева, 1979г.).

15. Конвенция об оценке воздействия на окружающую среду в трансграничном контексте (Эспо, 1991г.).

16. Конвенция о трансграничном воздействии промышленных аварий(Хельсинки, 1992г.).

17. Конвенция по борьбе с опустыниванием (Париж, 1994 г.).

18. Конвенция об охране всемирного культурного и природного наследия (Париж, 16 ноября 1972 г.) // www.unesco.org.

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ САЯСАТЫ

Жұмыстардың барлық түрін көрсетілген мерзімде жасап тапсыру керек. Кезекті тапсырманы орындамаған, немесе 50% - дан кем балл алған студенттер бұл тапсырманы қосымша кесте бойынша қайта жасап, тапсыруына болады.

Орынды себептермен зертханалық сабақтарға қатыспаған студенттер оқытушының рұқсатынан кейін лаборанттың қатысуымен қосымша уақытта зертханалық жұмыстарды орындауға болады. Тапсырмалардың барлық түрін өткізбеген студенттер емтиханға жіберілмейді

Бағалау кезінде студенттердің сабақтағы белсенділігі мен сабаққа қатысуы ескеріледі.

Толерантты болыңыз, яғни өзгенің пікірін сыйлаңыз. Қарсылығыңызды әдепті күйде білдіріңіз. Плагиат және басқа да әділсіздіктерге тыйым салынады. СӨЖ, аралық бақылау және қорытынды емтихан тапсыру кезінде көшіру мен сыбырлауға, өзге біреу шығарған есептерді көшіруге, басқа студент үшін емтихан тапсыруға тыйым салынады. Курстың кез келген мәліметін бұрмалау, Интранетке рұқсатсыз кіру және шпаргалка қолдану үшін студент «F» қорытынды бағасын алады.

Өзіндік жұмысын (СӨЖ) орындау барысында, оның тапсыруы мен қорғауына қатысты, сонымен өткен тақырыптар бойынша қосымша мәлімет алу үшін және курс бойынша басқа да мәселелерді шешу үшін оқытушыны оның келесі офис-сағаттарында таба аласыз:

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	% мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	

D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанақаттанарлықсыз
I (Incomplete)	-	-	Пән аяқталмаған (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
P (Pass)	-	-	«Есептелінді» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
NP (No Pass)	-	-	«Есептелінбейді» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
W (Withdrawal)	-	-	«Пәннен бас тарту» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
AW (Academic Withdrawal)			Пәннен академиялық себеп бойынша алып тастау (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
AU (Audit)	-	-	«Пән тыңдалды» (GPA есептеу кезінде есептелінбейді)
Атт-ған		30-60 50-100	Аттестатталған
Атт-маған		0-29 0-49	Аттестатталмаған
R (Retake)	-	-	Пәнді қайта оқу

Кафедра мәжілісінде қарастырылды
№ ___ хаттама « ___ » _____ 20__ ж.

Кафедра меңгерушісі

З.ғ.д., доцент Жатқанбаева А.Е.

Дәріс оқушы

PhD докторы, доцент Накишева М.К.